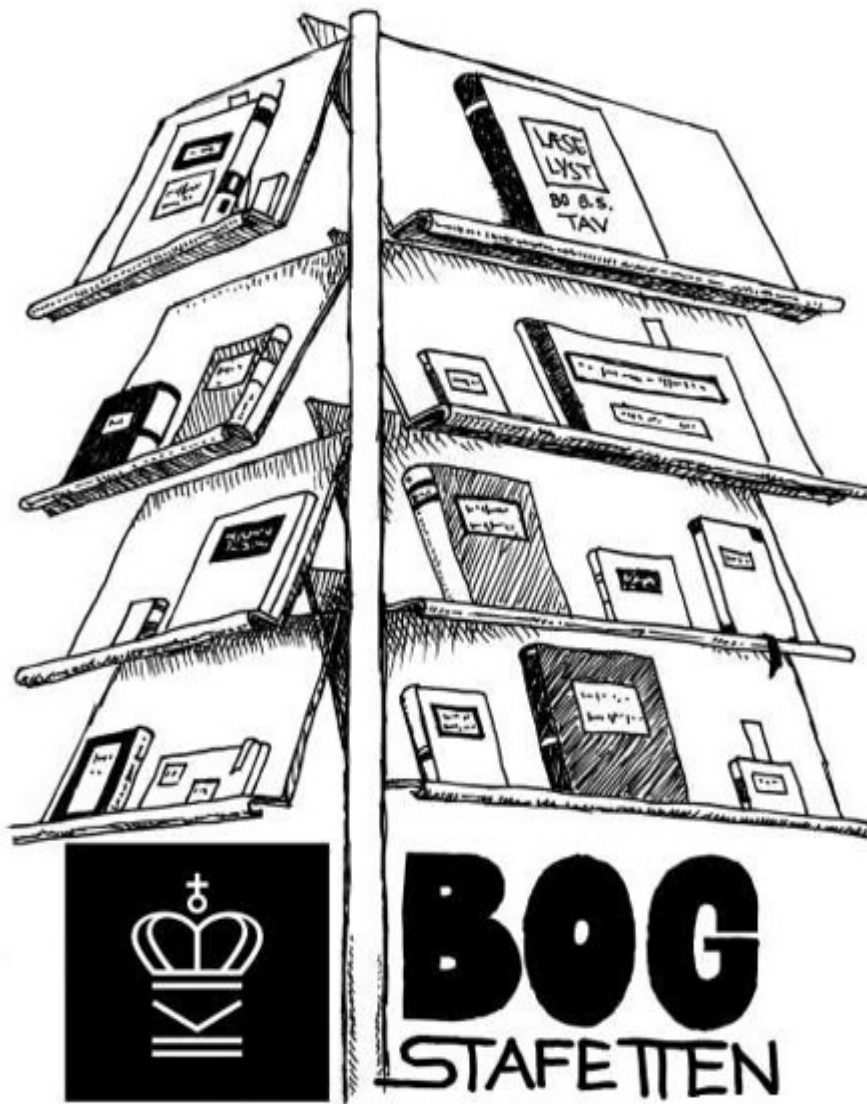

Bogen er udvalgt af Mia Høj Mathiasson

på Københavns Universitetsbibliotek, Søndre Campus

Læsning til lyst og indsigt er vores motto

Bøgerne er udvalgt og kommenteret af:

Cand. Mag. i kunsthistorie og Ph.d. stipendiat Mia Høj Mathiasson,

Institut for Informationsstudier

Marc Augé, *Non-places, an Introduction to Supermodernity*. 2. English-language ed. London: Verso, 2008

”The non-place is the opposite of Utopia: it exists, and it does not contain any organic society” (90). Lad dig ikke narre af det undseelige format. I denne lille bog har den franske antropolog Marc Augé samlet mange store tanker, der har inspireret andre store tænkere. Augé skriver om de ”ikke-steder”, der kendetegner det hypermoderne samfund. Det kan være arkitektoniske (ikke-)steder som banegårde, lufthavne og supermarkeder, men det kan også være en følelse af ”ikke-stedslighed”, der for eksempel kendetegner den rejsendes rum.

Lev Manovich, *The Language of New Media*. Leonardo. Cambridge, Mass: MIT Press, 2001

Selvom bogen har snart 20 år på bagen kan jeg stadig finde masser af inspiration og viden i Manovichs univers. Det er både måden han skriver på og hans på én gang skarpe og kunstneriske blik. Manovich beskriver udviklingen inden for computerkulturen som et tegn på en større samfundsmæssig udvikling, der både rækker fremad og bagud i tid. På den måde referer titlen *The Language of New Media* til et sprog og en række begreber, der kan bruges til at forstå det samfund vi lever i, men også det samfund som var. Denne pointe illustreres på forbilledlig vis i hans prolog med film-stills fra Dziga Vertovs avantgarde mesterværk *Man with a Movie Camera* fra 1929.

Martin Heidegger, *Poetry, Language, Thought*. 1. Harper Colophon ed. Sydney: Harper Colophon, 1975

“To think is to confine yourself to a single thought that one day stands still like a star in the world's sky”

- Kapitel 1: *The Thinker as Poet* (4).

Paul Klee, Sybil Moholy-Nagy, *Pedagogical Sketchbook*. London

Paul Klees egne noter og tanker om kunst og tegning er filosofisk, inspirerende og yderst interessant læsning.

Susan Sontag, *On Photography*. New York: Penguin Books, 1977

Susan Sontag kan skrive om fotografi og fotografiets histories om ingen anden. Det er en lang og detaljeret historie hun skriver frem, men hvor er den levende! Et eksempel er når hun beskriver surrealisternes kærlighedsforhold til fotografiet i 1920erne: "Surrealism has always courted accidents, welcomed the uninvited, flattered disorderly presence. What could be more surreal than an object which virtually produces itself, and with a minimum of effort? An object whose beauty, fantastic disclosure, emotional weight are likely to be further enhanced by any accidents that might befall it?" (52-53). Det er poesi. Hvis man har set fotoværker af Man Ray og László Moholy-Nagy fra denne tid forstår man til fulde, hvad det er der karakteriserer disse fotografiers særlige skønhed.

Anne Ring Petersen, *Installationskunsten: mellem billede og scene*. Kbh: Museum Tusulanum, 2009

Alle kender den, men det kan være svært at placere den. Denne bog er en vigtig introduktion til en af vor tids mest dominerende kunstgenre – installationskunsten. Hvad er en installation? Hvilke teknikker gør en installation brug af? Og hvordan påvirker installationskunst beskueren? Fra et kunstteoretisk perspektiv er denne bog yderst anvendelig læsning, der behandler en relativ ung kunstgenre. Installationskunsten er udsprunget af 1960ernes og 1970ernes eksperimenter med kunstværkets autonomi og udstillingsformatet. Med den illustrative undertitel *mellem billede og scene* beskriver Anne Ring Petersen installationskunsten som "passage værker", der arbejder med overgange og tærskler mellem forskellige sfærer – eksempelvis i overgangen mellem det fysiske æstetiske rum, der består af installationen og den oplevende og reflekterende beskuer, der bevæger sig gennem den. Som både institutionaliseret system og materielt fænomen, diskurs og praksis befinder installationskunsten sig på tærsklen mellem kunst og kultur.

Bogen er udvalgt af Mia Høj Mathiasson

Camilla Jalving, *Værk Som Handling, Performativitet, Kunst Og Metode*. Kbh: Museum Tusculanum, 2011

Denne bog giver en grundig introduktion til begrebet *performativitet*, der har spillet en stor rolle i min uddannelse og også spiller en vigtig rolle i den måde jeg arbejder med kultur på i mit ph.d.-projekt.

Steen Eiler Rasmussen, *Om at Opleve Arkitektur*. Kbh: Gad, 1957

En klassiker vi blev præsenteret for på første semester af Kunsthistorie og en fin bog, der kan anbefales til den arkitekturinteresserede novice.

Gilles Deleuze, *Foucault*. Redaktion Filosofi. Frederiksberg: Det Lille Forlag, 2004

Deleuze skriver om Foucaults forfatterskab og han formår efter min mening at åbne op for en forståelse af Foucault. Samtidigt bygger han oven på Foucaults ideer og giver dem nye betydninger. Særligt hans beskrivelse af *arkivet*, *kortet* og *diagrammet* har været til stor inspiration for mig. "The *diagram* is no longer an auditory or visual archive but a map, a cartography that is coextensive with the whole social field. It is an abstract machine. It is defined by its informal functions and matter and in terms of form makes no distinction between content and expression, a discursive formation and a non-discursive formation. It is a machine that is almost blind and mute, even though it makes others see and speak" (34).

James Elkins, *Stories of Art*. Taylor and Francis, 2013

"The history of art imagined as a field of stars". Tegning af James Elkins (3).

Hans Belting, *Art History after Modernism*. Chicago: University of Chicago Press, 2003

En ny kunsthistorie? Eller bare et opråb om en mere åben, dialogbaseret diskussion om kunst og kunsthistorie? Hans Belting skriver ud fra sine egne erfaringer og meninger og tør stå ved dem. Han mener, at kunst- og kulturteorien i dag generelt er bange for at slå noget fast – at alle begreber bruges med forsigtighed og i anførselstegn som for at forsikre sig, at det selvfølgelig kan forstås på mange måder. ”Kunst”, ”kultur”, ”historie”, ”utopia” er blot eksempler på denne begrebsforsigtighed. Noget andet, der kendetegner vor tids kunst- og kulturteori er epilogen. ”An epilogue to a former paradigm measures the present against models it can no longer satisfy” (3-4). Vi kan ikke identificere os med modernitetens idealer om én kollektiv identitet bundet op omkring religion eller nation. Men vi har heller intet alternativ til disse forestillinger. Derfor fremhæver Belting Marc Augés begreb hypermodernitet som betegnende for en tid, hvor vi er fanget i en periode defineret af epiloger: ”Where nothing new is discovered and the old is no longer the familiar, then the epilogue is what suggests itself” (3).

Peter Vergo, *The New Museology*. London: Reaktion Books, 1989

Museet som institution – der kan trækkes tråde fra den udvikling Vergo beskriver til andre kulturinstitutioner som for eksempel biblioteker.

Hans Ulrich Gumbrecht, *Production of Presence, What Meaning Cannot Convey*. Stanford, Calif: Stanford University Press, 2004

”This book seeks to make a pledge against the tendency in contemporary culture to abandon and even forget the possibility of a presence-based relationship to the world. More specifically: to make a pledge against the uncontested centrality of interpretation, in the academic disciplines that we call “the humanities and arts.” While modern (including contemporary) Western culture can be described as a process of progressive abandonment and forgetting of presence, some of the “special effects” produced today by the most advanced communication technologies may turn out to be instrumental in reawakening a desire for presence” (xiv-xv).

Bogen er udvalgt af Mia Høj Mathiasson

Carole Pateman, *Participation and Democratic Theory*. London, 1970

Jeg har først for nylig stiftet bekendtskab med Carole Pateman og hendes bog fra 1970, hvis ideer og tanker stadig er aktuelle i dag. Se bare hvordan hun beskriver teorien bag deltagelsesdemokrati: "The theory of participatory democracy is built round the central assertion that individuals and their institutions cannot be considered in isolation from one another. The existence of representative institutions at a national level is not sufficient for democracy; for maximum participation by all the people at that level socialization, or 'social training', for democracy must take place in other spheres in order that the necessary individual attitudes and psychological qualities can be developed. This development takes place through the process of participation itself" (42).

Aaron Alan Delwiche, Jennifer Jacobs Henderson, *The Participatory Cultures Handbook*. New York, N.Y: Routledge, 2013

God og relevant introduktion til begrebet deltagelseskultur i relation til bl.a. fandom, læring, spil, demokrati og kreativitet.

Ben Highmore *The Everyday Life Reader*. London: Routledge, 2002

Hverdagen og hverdagskultur er vigtige begreber i mit ph.d. projekt og i Ben Highmores 'reader' møder vi klassiske kulturteoretiske tekster som fx Raymond Williams "Culture is ordinary". 1970ernes ideologier om kultur som en del af hverdagen ses i aktuelle kulturpolitiske strategier i dag. I mit ph.d.-projekt er det netop ét af målene at følge folkebibliotekernes kulturelle arrangementer som eksempler på hverdagskultur, der afspejler skiftende kulturpolitiske ideologier om demokrati, uddannelse og deltagelse i og gennem kultur fra 60erne og 70erne og frem til i dag.

Håkon Larsen, *Den Nye Kultursosiologi, Kultur Som Perspektiv Og Forskningsobjekt*. Oslo: Universitetsforlaget, 2013

Hvordan studerer man kultur i dag? Det er det livtag Håkon Larsen tager i denne bog, hvor han skelner mellem kultur som *perspektiv* og kultur som *forskningsobjekt*.

Bregman, Rutger. *Utopia for Realister*. 1. Udgave ed. Kbh: People'sPress, 2017

Jeg fik Rutger Bregmans *Utopia for Realister* i julegave og har med stor fornøjelse læst hans medrivende beskrivelser af vores samfunds grundlæggende mangel på de store utopier, der historisk set har tjent som drivkraften for udviklingen. Bregman skriver om historiske begivenheder i et altid aktuelt lys og formår at trække tråde til utallige kilder samtidigt med at teksten er nærværende og medrivende. Det er virkelig beundringsværdigt. Og så er jeg en stor fan af hans evne til at formidle økonomi og bnp på en måde så det bliver forståeligt og – ikke mindst – spændende.

Bregman fremlægger tre såkaldte realistiske utopier: borgerløn, 15-timers arbejdsuge og en ophævelse af landegrænser. Det kan måske synes helt urealistisk, men Bregmans argumentation er fuld af eksempler og belæg fra både historien og den nyeste forskning, der peger på, at det måske slet ikke er så urealistisk endda. Ydermere er hans fornemste mission at fremme ideerne om tillid til andre mennesker og udryddelse af fattigdom på verdensplan, begge idealer, der ligger bag de mere konkrete forslag. I et interview i Politiken (27. oktober 2017), var Bregmans svar på spørgsmålet ”tror du - hånden på hjertet - at der er en eneste af dine utopier, der er blevet til virkelighed?»: »Aner det ikke. Jeg har absolut ingen anelse. Jeg synes faktisk, det er kedeligt at forsøge at forudsige fremtiden. Mit ærinde er at åbne tankens vindue og pege på mulige veje til en bedre fremtid”. Og det er netop det han gør.

Thomsen, Søren Ulrik. *Mit Lys Brænder, Omrids Af En Ny Poetik*. 2. Udgave ed. [Skriftlige Arbejder]. Valby: Vindrose, 2001

Søren Ulrik Thomsen har fulgt mig siden gymnasietiden og jeg har ved flere lejligheder læst hans lille poetik *Mit Lys Brænder*. Jeg kan ikke beskrive med ord, hvor meget denne bog har inspireret mig, men jeg kan forsøge *at skrive det frem* med Thomsens ord:

”For utopien er nuet en refleks af det kommende, for de regressive af det tabte, for de fleste af begge dele. Alt, hvad *jeg* erfarer, kan imidlertid ligge på et meget lille sted, nemlig det mest vidunderlige og skræmmende: At ”jeg” er identisk med dén krop, der tidsligt bestandigt befinder sig: Nu, rumligt altid forankret: Her.” (22).

”Poesiens praksis udgør dens højeste og eneste mål og form. Den er hverken ”noget” eller anti-”noget”, den er simpelthen *ikke-noget*. Andet. End sig selv” (22).

”Det er svært at forklare, hvad det er, man mener, især når dét, man mener, ikke er nogen ”mening”, men bliver levet og oplevet. Som meningsfuldt. Når det, man skriver, ikke betyder noget, men skrives og skriver sig frem som betydning” (23).

”At producere betydning er: at forholde sig” (63).

Murakami, Haruki. *Hvad Jeg Taler Om Når Jeg Taler Om at Løbe*. Århus: Klim, 2009

”Det meste af det jeg ved om at skrive har jeg lært ved at løbe hver morgen – altså på den fysiske og praktiske måde” (84). Ligesom Søren Ulrik Thomsens poetik er Haruki Murakamis lille bog om at løbe også en bog om det at skrive, og det at være forfatter. Det er egentlig meget simpelt: Murakami løber og skriver, skriver og løber. Jeg er stor fan af Murakamis romaner – særligt *Norwegian Wood*, *Kafka på stranden* og *IQ84*-trilogien – og denne lille selvbiografiske skildring af et liv med løb og skrivning er inspirerende læsning, der vedkender sig at det at skrive også hårdt fysisk arbejde, hvor man presser sig selv.